

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP1260/2002
din 19.07.2002

cu privire la avocatură

Publicat : 04.09.2010 în MONITORUL OFICIAL Nr. 159 art. 582 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784; în vigoare 14.01.19](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiunea profesiei de avocat

(1) Profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor.

(2) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei de avocat. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.

Articolul 2. Reglementarea activității de avocat

Reglementarea activității de avocat constă în:

a) stabilirea condițiilor de bază și a modului de acordare a asistenței juridice profesionale persoanelor fizice și juridice în Republica Moldova;

b) determinarea formelor de organizare a activității de avocat;

c) stabilirea genurilor de asistență juridică;

d) stabilirea garanțiilor pentru activitatea de acordare a asistenței juridice calificate;

e) stabilirea modului de admitere în profesia de avocat.

Articolul 3. Principiile avocaturii

Avocatura se bazează pe următoarele principii:

- a) asigurarea dreptului la apărare garantat de Constituție;
- b) libertate și independență în activitatea de avocat;
- c) democratism și colegialitate în raporturile dintre avocați;
- d) apartenență benevolă la asociațiile profesionale de avocați;
- e) asigurarea legalității și umanismului.

Articolul 4. Cadrul juridic al activității de avocat

Cadrul juridic al activității de avocat se constituie din Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, alte legi care reglementează activitatea menționată din statutul profesiei de avocat, precum și din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 5. Dreptul la asistență juridică calificată

(1) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată și reprezentată de acesta în materie juridică.

(2) Statul asigură accesul la asistența juridică calificată tuturor persoanelor în condițiile prezentei legi.

(3) Persoanele fizice și juridice sînt în drept să beneficieze, în modul stabilit, de asistența juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților.

(4) În cazurile prevăzute de lege, plata pentru asistența juridică calificată se achită de la bugetul de stat.

(5) Pornind de la starea materială a persoanei, avocatul îi poate acorda acesteia asistență juridică în mod gratuit.

(6) Avocații din Republica Moldova sînt în drept să îndeplinească unele delegații sau să exercite profesia de avocat în alte state, dacă aceasta este prevăzut de legislația statului respectiv.

Articolul 6. Exercițarea profesiei de avocat de către

avocații din alte state

(1) Avocații din alte state pot exercita profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova dacă întrunesc condițiile prevăzute de lege, cu excepția condiției privind deținerea cetățeniei.

(2) Avocatul din alt stat poate desfășura activitate pe teritoriul Republicii Moldova dacă certifică calitatea de avocat în statul său de origine și este înscris în registrul special ținut de Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, denumită în continuare

Uniunea Avocaților.

(3) Avocatul din alt stat nu poate reprezenta interesele persoanelor fizice sau juridice în instanțele de judecată și în relațiile cu alte autorități publice decât în arbitrajul comercial internațional. În cazul când interesele clientului o cer, precum și la solicitarea acestuia, avocatul din alt stat poate asista avocatul din Republica Moldova.

(4) Avocatul din alt stat poate desfășura activitate în cadrul cabinetului avocatului sau în cadrul biroului asociat de avocați în bază de contract.

(5) Registrul avocaților din alte state care au dreptul să exercite profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova se publică pe pagina oficială de Internet a Uniunii Avocaților.

Articolul 7. Acordarea asistenței juridice garantate de stat

Condițiile, volumul și modul de acordare de către avocați a asistenței juridice garantate de stat se stabilesc prin Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Articolul 8. Genurile de asistență juridică calificată

(1) Avocații acordă persoanelor fizice și juridice următoarele genuri de asistență juridică calificată:

a) oferă consultații și explicații, expun concluzii cu privire la problemele juridice, prezintă informații verbale și în scris referitoare la legislație;

b) întocmesc documente cu caracter juridic;

c) reprezintă interesele lor în instanțele de judecată;

d) reprezintă interesele lor în materie juridică în relațiile cu autoritățile publice, notarii publici, executorii judecătorești și cu alte persoane fizice și juridice;

e) participă la urmărirea penală și la dezbateri judiciare în cauzele penale în calitate de apărător sau reprezentant al victimei, al părții civile, al părții civilmente responsabile și al martorilor;

f) desfășoară activitate de fiduciar.

[Art.8 al.(1), lit.f) introdusă prin LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784; în vigoare 14.01.19]

(2) Acordarea asistenței juridice calificate prevăzute la alin. (1) lit.c) și e) de către o persoană fizică sau juridică care nu are calitatea de avocat se pedepsește, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Avocații acordă persoanelor fizice și juridice și alte genuri de asistență juridică, neinterzise de lege, atât în cazul unor delegații unice, cât și în cazul delegațiilor pe termen

lung.

(4) În procedura de acordare a asistenței juridice, avocatul poate adevăra copii și extrase din acte și poate certifica semnăturile de pe actele necesare pentru acordarea asistenței juridice. Avocatul nu poate efectua aceste acțiuni pentru sine, pentru membrii familiei sale, pentru rude sau afini.

(5) Acțiunile specificate la alin. (4) se certifică prin semnătura și ștampila avocatului, în cazul în care dispune de aceasta, cu indicarea datei și menționarea corespunderii cu originalul.

Articolul 9. Calitatea serviciilor de asistență juridică

Asistența juridică acordată de avocat trebuie să corespundă bunelor practici profesionale în materie juridică, normelor materiale și procedurale și să rezulte dintr-o conduită profesională și corectă.

Capitolul II

AVOCAȚII

Articolul 10. Cerințe pentru exercitarea profesiei de avocat

(1) Profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare.

(2) Sînt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de doctor, precum și cele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcțiile respective, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază și persoanele care, după demisia din funcția de judecător și procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului.

(3) Persoana care a depus cerere de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nu se consideră persoană cu reputație ireproșabilă și cererea ei nu se admite în cazul în care:

a) a fost condamnată anterior pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional de grave săvârșite cu intenție, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale;

b) nu au fost stinse antecedentele penale pentru comiterea altor infracțiuni;

c) anterior a fost exclusă din avocatură sau i s-a retras licența pentru acordarea asistenței juridice din motive compromițătoare;

d) a fost concediată din cadrul organelor de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive, din funcția de judecător, notar, consultant juridic sau funcționar public;

e) comportamentul sau activitatea ei este incompatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului;

f) prin hotărîrea instanței judecătorești, s-a stabilit un abuz prin care ea a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

(4) Prevederile alin.(3) se aplică și avocaților stagiari.

(5) Avocatul are dreptul să dețină ștampilă personală.

Articolul 11. Activități incompatibile cu profesia de avocat

(1) Profesia de avocat este incompatibilă cu:

a) oricare funcție retribuită, cu excepția funcțiilor legate de activitatea științifică și didactică, precum și de activitatea în calitate de arbitru al judecării arbitrale (arbitrajului);

b) activitatea de întreprinzător;

c) activitatea de notar;

d) alte activități ce lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri.

(2) Nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanțele de judecată în alt temei decît în baza contractului de asistență juridică înregistrat la cabinetul avocatului sau la biroul asociat de avocați. Excepție fac cazurile de reprezentare a intereselor soțului/soției și ale rudelor pînă la gradul al patrulea inclusiv.

Articolul 12. Dreptul de a desfășura activitatea de avocat

(1) Pentru desfășurarea activității de avocat, solicitantul care a susținut examenul de calificare adresează o cerere scrisă ministrului justiției privind eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

(2) După primirea licenței, avocatul este în drept să desfășoare activitatea de avocat doar după:

a) depunerea jurămîntului;

b) înregistrarea unei forme de organizare a activității de avocat în condițiile art.32.

Articolul 13. Suspendarea activității de avocat

(1) Activitatea de avocat se suspendă de drept:

a) la cererea scrisă a avocatului, în cazul existenței unor motive întemeiate;

b) în caz de incompatibilitate, pe durata existenței acestei stări;

c) pe perioada interdicției de a activa, dispuse prin hotărîre judecătorească sau

disciplinară;

d) în cazul neefectuării de către avocat a defalcărilor în bugetul Uniunii Avocaților la expirarea a 6 luni de la termenul scadent, pînă la achitarea integrală a restanței;

e) pînă la achitarea sumei amenzii, de la termenul scadent prevăzut la art. 57 alin. (1) lit. c).

(2) Licența și legitimația avocatului a cărui activitate este suspendată se transmit, în termen de 10 zile, Consiliului Uniunii Avocaților, unde se păstrează pe parcursul perioadei de suspendare a activității de avocat.

(3) Consiliul Uniunii Avocaților este obligat, în termen de 10 zile de la data suspendării activității de avocat, să consemneze acest fapt în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat și să publice această informație în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Articolul 14. Încetarea activității de avocat

(1) Activitatea de avocat încetează:

a) prin renunțare în scris la exercițiul profesiei;

b) în cazul retragerii licenței;

c) în caz de deces;

d) în cazul în care avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și incompatibilă cu normele deontologice ale activității de avocat.

(2) Avocatul a cărui activitate a încetat este obligat să restituie Consiliului Uniunii Avocaților, în termen de 10 zile, licența și legitimația de avocat.

(3) Consiliul Uniunii Avocaților este obligat, în termen de 10 zile de la data încetării activității de avocat, să consemneze acest fapt în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat și să publice această informație în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Articolul 15. Avocatul stagiar

(1) Avocat stagiar poate fi cetățeanul Republicii Moldova, licențiat în drept, în privința căruia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei și care are o reputație ireproșabilă, care a promovat examenul de admitere la stagiul și care a încheiat cu unul dintre avocați contract de efectuare a stagiului profesional.

(2) Avocatul stagiar activează sub supravegherea avocatului îndrumător.

(3) Avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice.

(3¹) Remunerarea avocatului stagiar se efectuează în condițiile art. 63.

(4) Avocatul stagiar poartă răspundere personală pentru calitatea asistenței juridice acordate și răspunde disciplinar în modul prevăzut la capitolul IX.

(5) Avocatul stagiar se supune regimului fiscal aplicabil avocaților.

(6) Avocatul stagiar este obligat:

a) să achite taxa pentru efectuarea stagiului profesional;

b) să urmeze cursuri de formare inițială. Durata cursurilor de formare inițială nu poate fi mai mică decât 80 de ore în decursul stagiului profesional;

c) să acorde asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în modul prevăzut la art. 60 alin. (1) și validat de avocatul îndrumător;

d) să țină dosarele de asistență juridică;

e) să păstreze secretul profesional.

(7) Dosarele personale ale avocaților stagiaari se păstrează la Consiliul Uniunii Avocaților.

Articolul 16. Specialiștii

(1) Pentru îndeplinirea unor activități auxiliare în procesul de acordare a asistenței juridice, biroul asociat de avocați sau cabinetul avocatului poate angaja specialiști din diferite domenii, conform specificului acestor activități.

(2) Angajarea în calitate de specialist este imposibilă în cazul existenței unuia din temeiurile specificate la art.10 alin.(3).

(3) Specialistul nu dispune de drepturile avocatului și nu poate fi admis la îndeplinirea de sine stătător a însărcinărilor de acordare a asistenței juridice.

(4) Specialistul angajat este obligat să păstreze secretul profesional.

(5) Condițiile de activitate și modul de remunerare a specialistului se stabilesc în bază de contract.

Articolul 17. Legitimația

(1) Legitimațiile pentru avocați și avocații stagiaari se eliberează de către Consiliul Uniunii Avocaților.

(2) Modelele legitimațiilor se aprobă de către Consiliul Uniunii Avocaților.

Capitolul III

ADMITEREA ÎN PROFESIA DE AVOCAT

Articolul 18. Admiterea la stagiul profesional

(1) Admiterea la stagiul profesional se face în bază de examen, cu respectarea principiilor transparenței și egalității în drepturi. Modul de organizare a examenului de admitere la stagiul se stabilește în statutul profesiei de avocat.

(2) La examenul de admitere la stagiul pot participa numai persoanele care întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei de avocat.

(3) Examenul de admitere la stagiul este organizat de Comisia de licențiere a profesiei de avocat.

(4) Rezultatele examenelor de admitere la stagiul sînt aprobate prin hotărîre a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

(5) Hotărîrea privind admiterea la stagiul profesional se adoptă și se comunică persoanei care a susținut examenul de admitere la stagiul în termen de 10 zile de la data susținerii.

Articolul 19. Stagiul profesional

(1) Persoana care a promovat examenul de admitere la stagiul efectuează în mod obligatoriu un stagiul de pregătire profesională cu durata de 18 luni, avînd, în acest timp, calitatea de avocat stagiar.

(2) Condițiile efectuării stagiului profesional, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia, sînt reglementate în statutul profesiei de avocat.

(3) Stagiul profesional se desfășoară în baza contractului încheiat între avocatul stagiar și avocatul îndrumător, înregistrat la Consiliul Uniunii Avocaților.

(4) Avocatul îndrumător trebuie să dispună de birou cu un spațiu suficient pentru asigurarea stagiului profesional, să aibă o vechime în profesia de avocat de cel puțin 5 ani și o reputație ireproșabilă. Un avocat îndrumător poate avea concomitent cel mult 2 avocați stagiaari.

(5) Stagiul profesional se suspendă pe timpul serviciului militar sau al concentrării, în caz de absență motivată a avocatului stagiar ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa acestuia. Perioada de stagiul efectuată anterior se include în durata stagiului profesional.

(6) După efectuarea stagiului profesional, avocatul stagiar susține examenul de calificare. După expirarea a 3 ani de la data finalizării stagiului profesional, avocatul stagiar poate participa la examenul de calificare doar cu condiția executării repetate a stagiului profesional cu o durată minimă de 3 luni.

Articolul 20. Admiterea în profesia de avocat

(1) Pentru a fi admis în profesie, avocatul stagiar susține examenul de calificare în

fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

(2) Persoana care nu a promovat examenul de calificare poate solicita admiterea repetată la examen după expirarea a 6 luni de la data primului examen. Avocatul stagiar respins de două ori la examenul de calificare va fi admis în profesie în condițiile art. 18 și 19.

(3) Modul de organizare a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei de avocat.

(4) Rezultatele examenelor de calificare sînt aprobate prin hotărîre a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

(5) Hotărîrea privind admiterea în profesia de avocat se adoptă și se comunică persoanei care a susținut examenul de calificare în termen de 10 zile de la data susținerii.

Articolul 21. Actele necesare pentru admiterea în profesia de avocat

(1) Pentru admiterea la stagiul profesional, solicitantul prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat:

- a) cererea de primire la examenul de admitere la stagiul;
- b) copia buletinului de identitate;
- c) copia diplomei de licențiat în drept sau a echivalentului acesteia;
- d) copia carnetului de muncă, după caz;
- e) cazierul judiciar;
- f) certificatul medical;
- g) avizul avocatului care acceptă să-i fie îndrumător.

(2) Pentru admiterea la examenul de calificare, avocatul stagiar prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat:

- a) cererea de admitere la examenul de calificare;
- b) declarația despre faptul că în perioada stagiului profesional el nu a desfășurat activități incompatibile cu profesia de avocat, specificate la art. 11;
- c) declarația sub jurământ, la care se anexează chestionarul de evaluare a bunei reputații;
- d) raportul de activitate întocmit de către avocatul stagiar conform cerințelor stabilite în statutul profesiei;
- e) referința eliberată de avocatul îndrumător;

f) legitimația de avocat stagiar.

(3) Pentru eliberarea licenței de exercitare a profesiei de avocat, persoanele specificate la art. 10 alin. (2) prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat actele menționate la alin. (1) lit. b)-f) din prezentul articol, precum și:

a) declarația sub jurământ, la care se anexează chestionarul de evaluare a bunei reputații;

b) scrisoarea de motivație;

c) copia diplomei de doctor în drept, după caz.

(4) Prezentarea unor acte ce conțin informații neveridice poate servi drept temei pentru neadmiterea în profesia de avocat.

Capitolul IV

LICENȚIEREA PROFESIEI DE AVOCAT

Articolul 22. Eliberarea licenței

(1) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat este unicul act care confirmă statutul avocatului.

(2) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează de către Ministerul Justiției în termen de 10 zile de la data depunerii cererii.

(3) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează pe termen nelimitat și este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

(4) Hotărîrea privind refuzul de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat poate fi atacată în contencios administrativ.

(5) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează contra unei plăți în mărime de 450 de lei, achitate în contul Ministerului Justiției.

Articolul 23. Conținutul licenței

(1) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat trebuie să conțină:

a) denumirea autorității de licențiere;

b) seria și numărul formularului;

c) mențiunea despre exercitarea profesiei de avocat;

d) numele și prenumele avocatului;

e) codul de identificare;

- f) numărul de înregistrare și data eliberării licenței;
- g) semnătura ministrului justiției, certificată prin aplicarea ștampilei.

(2) Formularul licenței este un document de strictă evidență.

(3) Forma licenței este aprobată de Ministerul Justiției.

Articolul 24. Registrul licențelor

(1) Registrul licențelor pentru exercitarea profesiei de avocat eliberate se ține de către Ministerul Justiției.

(2) Registrul licențelor cuprinde următoarele informații:

- a) numele și prenumele avocatului;
- b) codul de identificare;
- c) data emiterii, de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat, a hotărîrii privind susținerea examenului de calificare;
- d) numărul de înregistrare al licenței;
- e) data eliberării licenței;
- f) semnătura avocatului de primire a licenței.

Articolul 25. Retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat

(1) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage în cazul:

- a) neexercitării repetate, în decursul unui an, a atribuțiilor, dacă anterior avocatului i s-au aplicat sancțiuni disciplinare;
- b) exercitării profesiei de avocat după suspendarea de drept a activității avocatului sau netransmiterii, de către avocatul a cărui activitate este suspendată, la Consiliul Uniunii Avocaților a licenței și a legitimației în termenul stabilit;
- c) încălcării sistematice de către avocat a condițiilor de acordare a asistenței juridice garantate de stat;
- d) refuzului repetat, nemotivat, de a acorda asistență juridică garantată de stat la solicitarea oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat;
- e) depistării circumstanțelor care adevăresc acțiunile nelegitime ale avocatului la obținerea licenței;
- f) încălcării grave, de o singură dată, a normelor Codului deontologic al avocatului;

g) rămînerii definitive a sentinței instanței judecătorești de condamnare a avocatului;

h) pierderii, de către avocat, a cetățeniei Republicii Moldova după obținerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat;

i) încălcării grave a prevederilor contractului de asistență juridică;

j) neindicării, în contractul de asistență juridică, a onorariilor încasate de la client sau indicării unor sume diminuate.

(2) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage de către Ministerul Justiției în temeiul hotărîrii Comisiei pentru etică și disciplină. Pentru cazul prevăzut la alin.(1) lit.d), licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage de Ministerul Justiției, la propunerea Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și după consultarea opiniei Comisiei pentru etică și disciplină.

(3) Hotărîrea privind retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat poate fi atacată în contencios administrativ.

Articolul 26. Jurămîntul avocatului

(1) Avocatul depune următorul jurămînt:

"Eu, avocatul (numele, prenumele), jur să-mi aduc aportul la apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale omului, să-mi îndeplinesc conștiincios și onest îndatoririle de avocat, să păstrez secretul profesional și, prin comportamentul meu, să nu compromit onoarea profesională a avocatului."

(2) Textul jurămîntului este semnat de avocat.

Articolul 27. Dosarul personal al avocatului

Dosarul personal al avocatului se păstrează la Consiliul Uniunii Avocaților. Dosarul personal include copia licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, textul jurămîntului, precum și copiile hotărîrilor emise de Comisia de licențiere a profesiei de avocat și de Comisia pentru etică și disciplină.

Articolul 28. Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat

(1) Consiliul Uniunii Avocaților, în termen de cel mult 10 zile de la data aditerii în profesia de avocat în condițiile art.12, include avocatul în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat.

(2) Consiliul Uniunii Avocaților publică anual, nu mai tîrziu de data de 25 decembrie, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat. Lista avocaților se publică și pe pagina oficială de Internet a Uniunii Avocaților. Concomitent copia se remite Ministerului Justiției.

(3) Avocatul a cărui activitate a încetat se exclude, de către Consiliul Uniunii

Avocaților, din Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat.

Capitolul V

FORMELE DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII DE AVOCAT

Articolul 29. Formele de organizare

(1) Profesia de avocat se exercită, la discreția fiecărui avocat, în una din următoarele forme:

- a) cabinet al avocatului;
- b) birou asociat de avocați.

(2) Avocatul poate fi fondator doar al unui cabinet sau al unui birou asociat de avocați.

(3) Denumirea cabinetului avocatului include numele și prenumele acestuia. Biroul asociat de avocați poate avea denumire.

(4) Dizolvarea cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați se efectuează în conformitate cu legislația civilă.

(5) Cabinetul avocatului și biroul asociat de avocați țin registrul contractelor de asistență juridică încheiate de către avocați și avocații stagiaari cu clienții lor.

(6) Cabinetul avocatului și biroul asociat de avocați activează în condiții juridice și economice egale și nu pot fi discriminate unul față de altul sub aspect financiar, fiscal ori de altă natură.

Articolul 30. Cabinetul avocatului

(1) În cabinetul avocatului își exercită profesia un singur avocat (fondatorul cabinetului).

(2) Cabinetul avocatului activează și se prezintă în raporturile juridice ca persoană fizică.

Articolul 31. Biroul asociat de avocați

(1) Biroul asociat de avocați este fondat de doi și mai mulți avocați (fondatori ai biroului). Avocații își exercită profesia de sine stătător.

(2) Biroul asociat de avocați este persoana juridică.

(3) Biroul asociat de avocați dispune de conturi în bancă și are dreptul să dețină ștampilă.

(4) Raporturile dintre avocații biroului asociat de avocați sînt reglementate în bază de contract.

(5) Biroul asociat de avocați este condus de un avocat ales de membrii biroului.

Articolul 32. Înregistrarea formelor de organizare

(1) Cabinetele avocaților și birourile asociate de avocați se înregistrează de către Ministerul Justiției în termen de o lună de la data prezentării:

a) cererii de înregistrare;

b) declarației de fondare a cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați. Forma declarației se aprobă de către Ministerul Justiției;

c) copiilor licențelor pentru exercitarea profesiei de avocat;

d) copiilor actelor care confirmă adresa sediului cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați;

e) datelor de contact (număr de telefon, adresă electronică și poștală);

f) confirmării privind notificarea baroului de avocați despre intenția înregistrării.

(2) Înregistrarea cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați se efectuează prin introducerea datelor în registrul ținut de Ministerul Justiției. În caz de modificare a numărului de avocați, de schimbare a denumirii sau a sediului, noile date se consemnează în registru.

(3) Cabinetului avocatului sau biroului asociat de avocați i se eliberează un extras din registru, care servește drept temei pentru punerea la evidența fiscală, pentru confecționarea ștampilei și deschiderea conturilor bancare.

(4) Refuzul de înregistrare a cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați poate fi atacat în contencios administrativ.

(5) Avocatul este în drept să modifice forma de organizare a activității de avocat în condițiile prezentei legi.

Capitolul VI

ASOCIAȚIILE DE AVOCAȚI

Articolul 33. Asociațiile de avocați

(1) În scopul apărării drepturilor și intereselor lor, avocații sînt în drept să se asocieze, pe principii benevole, conform legislației cu privire la organizațiile necomerciale, în asociații profesionale locale, centrale și internaționale, în baza calității de membru individual sau colectiv, și să se înregistreze în modul stabilit.

(2) Asociațiile de avocați, specificate la alin.(1), pot acorda asistență materială avocaților din cadrul acestor asociații și membrilor familiilor acestora.

(3) Asociațiile de avocați centrale și cele internaționale pot avea structuri regionale.

Capitolul VII
ORGANELE DE AUTOADMINISTRARE ALE
AVOCAȚILOR

Articolul 34. Organizarea și funcționarea organelor de autoadministrare ale avocaților

(1) Organele de autoadministrare ale avocaților sînt organizate și funcționează în baza principiului autonomiei, în limitele competențelor prevăzute de prezenta lege.

(2) Alegerea organelor de conducere ale profesiei de avocat se face prin vot secret.

(3) Organele de conducere colegiale adoptă hotărîri prin vot deschis. Deliberările și votul constituie secret profesional.

Articolul 35. Uniunea Avocaților

(1) Uniunea Avocaților este organul de autoadministrare al avocaților, din care fac parte toți membrii barourilor din țară, și are sediul în municipiul Chișinău.

(2) Uniunea Avocaților este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul Uniunii Avocaților poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

(3) Bugetul Uniunii Avocaților se formează din:

- a) contribuțiile avocaților;
- b) taxele pentru examenele de admitere la stagiul și de calificare;
- c) taxele pentru efectuarea stagiului profesional;
- d) amenzile achitate de avocați în calitate de sancțiuni disciplinare;
- e) alte plăți neinterzise de lege.

(4) Modul de gestionare a mijloacelor acumulate în bugetul Uniunii Avocaților se verifică o dată la 4 ani printr-un audit independent.

(5) Organele de conducere ale Uniunii Avocaților sînt:

- a) Congresul;
- b) Consiliul Uniunii Avocaților;
- c) președintele Uniunii Avocaților;
- d) secretarul general al Uniunii Avocaților.

(6) În cadrul Uniunii Avocaților se constituie și funcționează:

- a) Comisia de licențiere a profesiei de avocat;
- b) Comisia pentru etică și disciplină;
- c) Comisia de cenzori;
- d) secretariatul.

Articolul 36. Congresul

(1) Congresul este organul suprem al Uniunii Avocaților. Congresul se constituie din avocații delegați de fiecare barou, conform normei de reprezentare stabilite în statutul profesiei de avocat, și din membrii Consiliului Uniunii Avocaților.

(2) Congresul se întrunește anual în sesiune ordinară, fiind convocat de Consiliul Uniunii Avocaților. Convocarea Congresului se face cu cel puțin o lună înainte de data stabilită, prin publicare a avizului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și prin înștiințarea în scris a barourilor, cu plasarea pe pagina oficială de Internet a Uniunii Avocaților a ordinii de zi și a materialelor ce urmează a fi examinate.

(3) Barourile sînt obligate să își aleagă delegații cu cel puțin 10 zile înainte de Congres.

(4) În situații excepționale, la cererea a cel puțin 1/3 din numărul barourilor sau din proprie inițiativă, Consiliul Uniunii Avocaților convoacă Congresul în sesiune extraordinară în cel mult 10 zile de la data solicitării sau de la data survenirii evenimentului justificativ.

(5) Congresul se consideră legal constituit dacă la lucrările lui sînt prezenți 2/3 din numărul membrilor. Congresul adoptă hotărîri cu votul majorității membrilor prezenți. Hotărîrile Congresului pot fi contestate în modul stabilit de lege.

Articolul 37. Competența Congresului

Congresul are următoarele atribuții:

- a) alege, dintre membrii săi, și revocă președintele Uniunii Avocaților și membrii Comisiei pentru etică și disciplină;
- b) elaborează propuneri pentru perfecționarea legislației;
- c) aprobă și modifică Codul deontologic al avocatului și statutul profesiei de avocat;
- d) aprobă bugetul anual al Uniunii Avocaților și execuția bugetară anuală a acestuia;
- e) stabilește cota de contribuție a avocaților la formarea bugetului Uniunii Avocaților;
- f) stabilește cuantumul taxelor pentru examenele de admitere la stagiul și pentru examenele de calificare, cuantumul taxei pentru efectuarea stagiului profesional;
- g) audiază și aprobă rapoartele anuale privind activitatea Consiliului, secretarului

general și a comisiilor Uniunii Avocaților;

h) adopta hotărâri privind relațiile dintre barouri;

i) adoptă alte hotărâri privind activitatea Uniunii Avocaților, prevăzute de prezenta lege.

Articolul 38. Consiliul Uniunii Avocaților

(1) Consiliul Uniunii Avocaților este organul reprezentativ și deliberativ al avocaților din țară și asigură activitatea permanentă a Uniunii Avocaților.

(2) Consiliul Uniunii Avocaților este format din președintele Uniunii Avocaților, decanii barourilor și avocații delegați de barouri conform normei de reprezentare, stabilită în statutul profesiei de avocat.

(3) Mandatul de membru al Consiliului Uniunii Avocaților este de 4 ani. În cazul încetării mandatului unuia dintre membrii Consiliului, înlocuitorul lui execută diferența de mandat.

(4) Consiliul Uniunii Avocaților se întrunește o dată în lună. Convocarea Consiliului se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței, prin înștiințarea în scris a membrilor și cu plasarea pe pagina oficială de Internet a Uniunii Avocaților a ordinii de zi și a materialelor ce urmează a fi examinate.

(5) În situații excepționale, la cererea a cel puțin 1/3 din numărul membrilor Consiliului Uniunii Avocaților sau din proprie inițiativă, președintele Uniunii Avocaților convoacă Consiliul în ședință extraordinară în cel mult 5 zile de la data solicitării sau de la data survenirii evenimentului justificativ.

(6) Consiliul Uniunii Avocaților adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor. Hotărârile Consiliului Uniunii Avocaților pot fi contestate în modul stabilit de lege.

Articolul 39. Competența Consiliului Uniunii Avocaților

Consiliul Uniunii Avocaților are următoarele atribuții:

a) asigură executarea hotărârilor Congresului;

b) soluționează, în perioada dintre sesiunile Congresului, problemele privind exercitarea profesiei de avocat, cu excepția celor date în competența Congresului;

b¹) asigură accesul avocaților la secretul de stat și decide asupra perfectării dreptului de acces la secretul de stat, potrivit prevederilor Legii nr. 245-XVI din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat.

c) ține Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat;

d) adoptă hotărâri în problemele privind pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților; aprobă programul de formare inițială pentru avocații stagiați și de formare

continuă pentru avocați; aprobă lista instituțiilor care oferă servicii de instruire profesională;

e) formulează recomandări privind relațiile dintre barouri;

f) asigură caracterul unitar al examenelor de admitere la stagiul și al examenelor de calificare;

g) înregistrează contractele privind efectuarea stagiului profesional;

h) soluționează conflictele și litigiile ce țin de efectuarea stagiului profesional;

i) aprobă și publică bunele practici profesionale pentru avocați și mecanismul de asigurare a calității serviciilor de asistență juridică;

j) aprobă forma unică a inscripțiilor pe ștampilele avocaților și rechizitele antetului, ținând cont de forma de organizare a activității de avocat;

k) desemnează membrii Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat din rîndul avocaților;

l) întocmește raportul anual de activitate și îl prezintă spre aprobare Congresului;

m) aprobă contractele încheiate de secretarul general al Uniunii Avocaților a căror valoare depășește suma de 50 mii de lei;

n) aprobă statul de funcție al secretariatului;

o) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege sau delegate de Congres.

Articolul 40. Președintele Uniunii Avocaților

(1) Președintele Uniunii Avocaților este ales pe un termen de 2 ani dintre avocați cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani. Una și aceeași persoană poate fi aleasă președinte al Uniunii Avocaților pentru cel mult 2 mandate consecutive.

(2) Președintele Uniunii Avocaților are următoarele atribuții:

a) reprezintă Uniunea Avocaților în relațiile cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;

b) prezidează ședințele Consiliului Uniunii Avocaților;

c) semnează actele Consiliului Uniunii Avocaților;

d) supraveghează relațiile dintre Uniunea Avocaților și barouri, precum și relațiile dintre barouri;

e) acordă sprijin barourilor în relațiile acestora cu autoritățile centrale și cele locale;

f) veghează la asigurarea condițiilor corespunzătoare de desfășurare a activității avocaților în instanțele judecătorești, în organele de urmărire penală și în autoritățile

publice.

(3) În absență, sau la cerere, președintele Uniunii Avocaților este înlocuit de un vicepreședinte, pe care îl desemnează în acest scop din numărul membrilor Consiliului Uniunii Avocaților.

Articolul 41. Secretarul general al Uniunii Avocaților

(1) Activitatea organizatorico-administrativă și economico-financiară a Uniunii Avocaților este asigurată de către secretarul general.

(2) Secretarul general este angajat în funcție de către Consiliul Uniunii Avocaților, în bază de concurs, pentru un termen de 5 ani, ce poate fi prelungit o singură dată.

(3) În funcția de secretar general poate fi angajată persoana care are studii economice sau juridice superioare și o vechime în activitate de cel puțin 5 ani.

(4) Modul de organizare a concursului pentru ocuparea funcției de secretar general se stabilește în statutul profesiei de avocat.

(5) Secretarul general are următoarele atribuții:

- a) poartă răspundere pentru gestiunea economico-financiară a Uniunii Avocaților;
- b) încheie acorduri și contracte în numele Uniunii Avocaților;
- c) ordonează cheltuielile bugetare ale Uniunii Avocaților;
- d) organizează elaborarea, fundamentarea și prezentarea la Congres a proiectului bugetului anual al Uniunii Avocaților;
- e) prezintă Congresului raportul privind execuția anuală a bugetului Uniunii Avocaților;
- f) participă, fără drept de vot, la sesiunile Congresului și la ședințele Consiliului Uniunii Avocaților;
- g) elaborează proiectul agendei și pregătește materialele de lucru ale Congresului și ale Consiliului Uniunii Avocaților, după consultare cu Consiliul;
- h) angajează personalul secretariatului și conduce activitatea acestuia;
- i) organizează ținerea evidenței tuturor imobilelor din proprietatea sau din administrarea Uniunii Avocaților, precum și a celorlalte bunuri aflate în patrimoniul acesteia;
- j) îndeplinește alte atribuții la indicația Congresului și a Consiliului Uniunii Avocaților.

(6) Funcția de secretar general este remunerată. Cuantumul remunerării este stabilit de Consiliul Uniunii Avocaților.

(7) Pe perioada mandatului, secretarul general nu este în drept să cumuleze alte funcții sau activități remunerate, cu excepția celor științifice și didactice.

Articolul 42. Comisiile Uniunii Avocaților

(1) Activitatea comisiilor Uniunii Avocaților este organizată de președinții acestora, aleși la ședințele comisiilor din membrii acestora. Membrii comisiilor Uniunii Avocaților sînt aleși sau delegați pe un termen de 4 ani.

(2) Comisiile Uniunii Avocaților se convoacă în ședințe ori de cîte ori este necesar, dar cel puțin o dată în lună.

(3) Comisiile Uniunii Avocaților decid independent asupra modului de desfășurare a ședințelor (deschise sau închise).

(4) La ședințele comisiilor Uniunii Avocaților pot fi invitați reprezentanți ai cabinetelor avocaților, ai birourilor asociate de avocați și ai asociațiilor de avocați, precum și alte persoane.

(5) Hotărârile comisiilor Uniunii Avocaților se adoptă cu votul majorității membrilor lor și sînt executorii pentru toți avocații. Comisiile Uniunii Avocaților publică hotărârile adoptate pe pagina oficială de Internet a Uniunii Avocaților.

Articolul 43. Comisia de licențiere a profesiei de avocat

(1) Comisia de licențiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, aleși în bază de concurs, dintre care 8 sînt avocați cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani și 3 sînt profesori titulari de drept.

(2) Concursul pentru alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se organizează de către o comisie specială, numită în acest sens de Consiliul Uniunii Avocaților. Modul de organizare a concursului se stabilește în statutul profesiei de avocat.

(3) Comisia de licențiere a profesiei de avocat:

a) adoptă hotărâri privind admiterea la examene;

b) organizează examenele de admitere la stagiu și de calificare;

c) aprobă rezultatele examenelor de admitere la stagiu și adoptă hotărâri privind admiterea la stagiul profesional;

d) aprobă rezultatele examenelor de calificare și adoptă hotărâri privind admiterea în profesie.

(4) Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate în contencios administrativ în partea ce ține de procedura de organizare a examenelor. Calificativul acordat nu poate fi contestat.

[Art.43 al.(4) textul „în partea ce ține de procedura de organizare a examenelor.

Calificativul acordat nu poate fi contestat” declarat neconstituțional prin HCC18 din 03.07.18, MO277-284/27.07.18 art.124; în vigoare 03.07.18]

Articolul 44. Comisia pentru etică și disciplină

(1) Comisia pentru etică și disciplină este compusă din 11 avocați, dintre care 6 sînt aleși de Congres dintre avocații cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani, iar 5 sînt delegați de barouri.

(2) Comisia pentru etică și disciplină:

- a) examinează plîngerile privind acțiunile avocaților și avocaților stagiați;
- b) analizează cazurile de încălcare de către avocați și avocații stagiați a disciplinei și a normelor de etică profesională;
- c) intentează proceduri disciplinare în privința avocaților și avocaților stagiați;
- d) adoptă decizii corespunzătoare în procedura disciplinară;
- e) aprobă modelul declarației sub jurămînt și al chestionarului de evaluare a bunei reputații.

(3) Membrii Comisiei pentru etică și disciplină sînt obligați să păstreze secretul profesional și să nu divulge informația aflată în procesul procedurii disciplinare intentate.

Articolul 45. Comisia de cenzori

(1) Comisia de cenzori este compusă din 5 avocați cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani, delegați de barouri.

(2) Comisia de cenzori exercită controlul activității economico-financiare a Uniunii Avocaților și se subordonează Congresului.

Articolul 46. Secretariatul

În exercitarea atribuțiilor, organele de autoadministrare ale avocaților sînt asistate de personalul secretariatului. Condițiile de angajare și atribuțiile personalului secretariatului se stabilesc în statutul profesiei de avocat.

Articolul 47. Baroul

(1) Baroul se constituie și funcționează numai în cadrul Uniunii Avocaților, potrivit prezentei legi. Se interzice constituirea de barouri și funcționarea acestora în afara Uniunii Avocaților. Actele de constituire și de înregistrare a unor astfel de barouri sînt nule.

(2) Baroul activează în circumscripția unei curți de apel. Din componența baroului fac parte toți avocații din circumscripția respectivă.

(3) Sediul baroului se află în localitatea de reședință a curții de apel.

(4) Organele de conducere ale baroului sînt:

a) adunarea generală;

b) decanul.

Articolul 48. Adunarea generală

(1) Adunarea generală este formată din toți avocații înscriși în lista membrilor baroului din circumscripția respectivă.

(2) Adunarea generală ordinară se întrunește anual, fiind convocată de decan. Convocarea adunării generale se face cu cel puțin o lună înainte de data stabilită, prin înștiințarea în scris a membrilor baroului și prin afișarea ordinii de zi la sediul baroului.

(3) În situații excepționale, la cererea a cel puțin 1/3 din numărul total al membrilor baroului sau din proprie inițiativă, decanul convoacă adunarea generală în ședință extraordinară în cel mult 10 zile de la data solicitării sau de la data survenirii evenimentului justificativ.

(4) Adunarea generală este legal constituită dacă la ea participă majoritatea membrilor baroului.

(5) În cazul în care numărul legal nu este întrunit, decanul stabilește o nouă adunare generală în cel mult 10 zile. Adunarea generală convocată în aceste condiții este legal constituită cu participarea a cel puțin 1/3 din numărul total al membrilor baroului.

(6) Adunarea generală adoptă hotărîri cu votul majorității membrilor prezenți. Hotărîrile adunării generale pot fi contestate în modul stabilit de lege.

Articolul 49. Competența adunării generale

Adunarea generală are următoarele atribuții:

a) alege și revocă decanul și prodecanul baroului;

b) alege delegații baroului la Congres, în componența Consiliului Uniunii Avocaților, Comisiei pentru etică și disciplină și Comisiei de cenzori;

c) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege sau date în competența sa.

Articolul 50. Decanul

(1) Decanul este ales pentru un mandat de 2 ani și poate fi reales o singură dată.

(2) Decanul are următoarele atribuții:

a) asigură organizarea activității avocaților din circumscripție prin coordonare cu organele Uniunii Avocaților;

b) reprezintă baroul în relațiile cu persoanele fizice și juridice din țară și din

străinătate;

c) convoacă și prezidează ședințele adunării generale;

d) execută hotărârile Congresului, Consiliului Uniunii Avocaților și ale adunării generale;

e) anual, dar nu mai târziu de 25 decembrie, face publică Lista membrilor baroului prin afișare la sediul baroului și prin plasare pe pagina oficială de Internet a Uniunii Avocaților;

f) sesizează Comisia pentru etică și disciplină privind organizarea controlului profesional, disciplinar și deontologic al activității avocaților;

g) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege sau date în competența sa.

(3) În cazul absenței temporare a decanului sau în cazul imposibilității acestuia de a-și exercita atribuțiile, interimatul funcției este asigurat de către prodecan.

Capitolul VIII

GARANȚIILE PROFESIEI DE AVOCAT.

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AVOCAȚILOR

Articolul 51. Independența avocatului

În exercitarea profesiei sale, avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei de avocat și Codului deontologic al avocatului. Avocatul este liber în alegerea poziției sale și nu este obligat să coordoneze această poziție cu nimeni, în afară de client.

Articolul 52. Garantarea independenței

(1) Se interzice imixtiunea în exercitarea profesiei de avocat. Statul asigură respectarea și protejarea libertății în exercitarea profesiei de avocat, fără discriminare și fără intervenții nejustificate din partea autorităților sale sau a publicului.

(2) Percheziționarea domiciliului sau a spațiului în care avocatul acordă asistență juridică, a transportului utilizat de acesta, ridicarea obiectelor și documentelor ce aparțin avocatului, controlul și ridicarea corespondenței poștale și telegrafice, interceptarea convorbirilor telefonice și de alt gen nu pot fi făcute decât prin hotărâre a instanței de judecată.

(3) Avocatul nu poate fi supus percheziției corporale sau controlului personal în timpul exercitării atribuțiilor profesionale, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă.

(4) În caz de reținere a avocatului sau de tragere la răspundere penală, organul care a efectuat măsurile în cauză este obligat să informeze Ministerul Justiției și Consiliul Uniunii Avocaților în decurs de 6 ore din momentul reținerii sau tragerii la răspundere penală.

(5) Insultarea, calomnierea avocatului, amenințările la adresa acestuia, actele de violență comise împotriva lui în timpul exercitării atribuțiilor profesionale și în legătură cu aceasta se pedepsesc conform legii.

(6) Avocatul nu poate fi interogat referitor la esența raporturilor sale cu persoana căreia îi acordă sau i-a acordat asistență juridică.

(7) Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală îi asigură avocatului spațiu pentru exercitarea atribuțiilor profesionale în incinta instituțiilor respective.

(8) Nici o autoritate publică nu poate influența direct sau indirect și nu poate controla contractul dintre avocat și client.

Articolul 53. Drepturile avocatului

(1) Avocatul are dreptul:

a) să reprezinte interesele legitime ale clientului în instanțele de judecată, în organele de drept, în autoritățile publice, în alte organizații;

b) să ia cunoștință de toate materialele cauzei încredințate din momentul încheierii contractului de acordare a asistenței juridice, să facă notițe și copii;

c) să colecteze independent, să fixeze și să prezinte informații referitoare la circumstanțele cauzei;

d) să solicite informații, referințe și copii ale actelor necesare pentru acordarea asistenței juridice instanțelor judecătorești, organelor de drept, autorităților publice, altor organizații, care sînt obligate să elibereze actele solicitate în conformitate cu legislația în vigoare;

e) să solicite, cu acordul clientului, concluziile specialiștilor în soluționarea problemelor care au apărut în legătură cu acordarea asistenței juridice și care necesită cunoștințe speciale în diferite domenii de activitate;

f) să prezinte organelor competente și mass-mediei cereri și demersuri, să depună în modul stabilit contestații și petiții privind acțiunile și deciziile prin care se încalcă drepturile clientului și drepturile avocatului în exercitarea profesiei sale.

(2) Nerespectarea de către persoanele cu funcție de răspundere a prevederilor alin.(1) lit.d) atrage răspunderea stabilită de lege.

(3) La acordarea asistenței juridice unei persoane reținute, deținute în stare de arest sau condamnate, avocatului i se asigură, la orice etapă a procesului penal sau administrativ, condițiile necesare pentru întrevederi și consultații, cu respectarea confidențialității, fără a limita durata și numărul întrevederilor și consultațiilor.

(4) Persoanele cu funcție de răspundere ale organelor abilitate cu supravegherea persoanelor reținute, deținute în stare de arest sau condamnate sînt obligate să permită accesul liber al avocatului la aceste persoane în temeiul contractului de acordare a

asistenței juridice.

(5) Nerespectarea prevederilor alin.(3) și (4) constituie o încălcare a dreptului la apărare și atrage răspunderea stabilită de lege.

(6) Cererea avocatului privind încălcarea prevederilor alin.(3) și (4) este examinată de instanța de judecată.

(7) Avocatul poate să se specializeze în anumite ramuri ale dreptului și să-și exercite profesia conform specializării.

(8) În cadrul organelor de autoadministrare ale avocaților, avocatul este în drept:

a) să aleagă și să fie ales în organele de autoadministrare ale avocaților în condițiile prezentei legi;

b) să prezinte organelor de autoadministrare ale avocaților spre examinare demersuri referitor la activitatea acestora, să înainteze propuneri referitor la îmbunătățirea condițiilor pentru exercitarea profesiei sale și să participe la examinarea lor;

c) să participe personal la ședințele organelor de autoadministrare ale avocaților în cazurile când se examinează activitatea sau comportamentul său;

d) să primească de la organele de autoadministrare ale avocaților asistența metodologică și juridică necesară pentru exercitarea profesiei.

Articolul 54. Obligațiile avocatului

(1) Avocatul este obligat:

a) să pledeze pentru liberul acces la justiție, pentru un proces echitabil realizat într-un termen rezonabil;

b) să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul sau cu oficiul teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat;

c) să acorde asistență juridică garantată de stat în volumul solicitat de oficiile teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat;

d) să aplice, în exercitarea profesiei sale, mijloacele și metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale clientului;

e) să țină dosarele de asistență juridică în modul stabilit de statutul profesiei de avocat;

f) să țină registrul actelor certificate în condițiile art. 8 alin. (4). Forma și conținutul registrului se aprobă de către Consiliul Uniunii Avocaților;

g) să dispună de spațiu necesar pentru acordarea asistenței juridice;

h) să informeze Ministerul Justiției și Consiliul Uniunii Avocaților, în termen de 10

zile, despre schimbarea datelor de contact, a sediului cabinetului sau biroului asociat de avocați;

i) să urmeze anual cursuri de formare profesională continuă, în volum de cel puțin 40 de ore, conform planului aprobat de Consiliul Uniunii Avocaților, aceste cursuri finalizând cu prezentarea unui raport;

j) să prezinte Consiliului Uniunii Avocaților, în termen de 5 zile de la scadență, dovada achitării amenzii;

k) să respecte normele Codului deontologic al avocatului și prevederile statutului profesiei de avocat.

(2) Avocatul nu este în drept să acorde asistență juridică persoanei dacă:

a) în cauza dată, el acordă sau a acordat asistență juridică unor persoane ale căror interese vin în contradicție cu interesele persoanei în cauză;

b) în cauza dată, el a participat în calitate de judecător, procuror, persoană care efectuează urmărirea penală, expert, specialist, traducător, martor sau martor asistent;

c) la urmărirea penală sau la examinarea cauzei date, a participat o persoană cu care avocatul se află în raporturi de familie, de rudenie sau care îi este afin.

(3) Avocatul nu are dreptul să acționeze contrar intereselor legitime ale clientului, să ocupe o poziție juridică fără a o coordona cu acesta (cu excepția cazurilor când clientul își recunoaște vina), să refuze, fără motive întemeiate, apărarea bănuitului, învinuitului, inculpatului sau a condamnatului, la care s-a obligat.

(4) Avocatul nu este în drept să declare vinovat clientul dacă acesta nu-și recunoaște vinovăția. Recunoașterea de către client a vinovăției nu privează avocatul de dreptul de a contesta acuzația și de a cere achitarea clientului.

(5) Avocatului i se interzice să participe la proces fără a lua cunoștință în prealabil de materialele dosarului.

(6) În cadrul organelor de autoadministrare ale avocaților, avocatul:

a) participă la lucrările Congresului și ale adunării generale;

b) varsă la timp contribuțiile în bugetul Uniunii Avocaților;

c) îndeplinește unele misiuni ale organelor de autoadministrare ale avocaților dacă aceasta nu prejudiciază exercitarea profesiei sale.

Articolul 55. Secretul profesional

(1) Avocatul nu este în drept să divulge informațiile confidențiale ce i-au fost comunicate în timpul acordării asistenței juridice, precum și să transmită, fără acordul clientului, unor terți documentele legate de exercitarea delegației.

(2) Obligația de a păstra secretul profesional nu este limitată în timp.

Capitolul IX

RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ A AVOCAȚILOR

Articolul 56. Răspunderea disciplinară

(1) Avocații răspund disciplinar pentru acțiunile prin care se încalcă prevederile prezentei legi, normele Codului deontologic al avocatului și prevederile altor acte normative ce reglementează activitatea avocaturii.

(2) Petițiile referitoare la acțiunile avocaților, precum și informația cu privire la abaterile disciplinare comise de avocat în timpul exercitării atribuțiilor profesionale, se examinează de către Comisia pentru etică și disciplină. În cazul existenței unor temeieri suficiente, comisia dispune efectuarea unui control. Controlul se efectuează de către membrii comisiei sau se pune în sarcina baroului.

(3) Comisia pentru etică și disciplină trebuie să solicite avocatului căruia i-a fost intentată procedura disciplinară explicații în scris, acte și alte materiale necesare pentru adoptarea unei decizii obiective.

(4) În cazul în care se adevăresc unele abateri comise de avocat, președintele Comisiei pentru etică și disciplină prezintă materialele despre avocatul în cauză spre examinare comisiei.

(5) Examinarea de către Comisia pentru etică și disciplină a materialelor ce țin de abaterile disciplinare constituie o procedură disciplinară.

(6) Comisia pentru etică și disciplină adoptă una din următoarele decizii:

- a) privind aplicarea sancțiunii disciplinare;
- b) privind efectuarea unui control suplimentar;
- c) privind lipsa încălcărilor în acțiunile avocatului.

(7) Decizia Comisiei pentru etică și disciplină se face publică.

(8) Avocatul căruia i s-a intentat o procedură disciplinară este în drept să asiste la examinarea chestiunii privind tragerea lui la răspundere disciplinară și să dea explicații nemijlocit Comisiei pentru etică și disciplină.

Articolul 57. Sancțiunile disciplinare

(1) Sancțiuni disciplinare sînt:

- a) avertizarea;
- b) mustrarea;

c) amenda de la 1000 la 3000 de lei, care se face venit la bugetul Uniunii Avocaților. Plata amenzii se face în termen de 30 de zile de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amendă;

d) suspendarea activității de avocat (în temeiul art. 13 alin.(1) lit. c) și d);

e) retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat (în temeiul art.25 alin.(1).

(2) La aplicarea sancțiunii disciplinare se ține cont de gravitatea abaterii, de circumstanțele în care a fost comisă, de activitatea și comportamentul avocatului.

(3) Decizia Comisiei pentru etică și disciplină privind aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi contestată în contencios administrativ.

Articolul 58. Termenele de prescripție

(1) Procedura disciplinară nu poate fi intentată, iar cea intentată se clasează, dacă din momentul comiterii abaterii a trecut un an. În acest caz nu se ia în calcul perioada pierderii temporare de către avocat a capacității de muncă, aflării acestuia în concediu și timpul aflării cauzei în procedură disciplinară.

(2) Sancțiunea disciplinară se aplică cel mult peste 2 luni de la data constatării abaterii, fără a se lua în calcul perioada pierderii temporare de către avocat a capacității de muncă și aflării acestuia în concediu.

Articolul 59. Anularea sancțiunii disciplinare

(1) Dacă în decurs de un an de la data aplicării sancțiunii disciplinare avocatul sancționat nu comite o nouă abatere, se consideră că acesta nu a fost supus sancțiunii disciplinare.

(2) Comisia pentru etică și disciplină este în drept să anuleze sancțiunea disciplinară, pînă la expirarea termenului de un an, din proprie inițiativă, la solicitarea avocatului, în temeiul demersului baroului sau al asociației de avocați.

Capitolul X

ORGANIZAREA ȘI REMUNERAREA

ACTIVITĂȚII DE AVOCAT.

ASIGURAREA ȘI IMPOZITAREA

Articolul 60. Organizarea activității de avocat

(1) Avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă.

(2) Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat.

Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

(3) Avocatul beneficiază de dreptul la concediu, la indemnizațiile de asigurare socială și la pensie de stat.

(4) Stabilirea și achitarea indemnizațiilor de asigurare socială și asigurarea cu pensii de stat a avocaților se efectuează conform legii.

(5) Avocații sînt în drept să instituie, în modul stabilit de lege, fonduri pentru necesități sociale (de pensionare, de asigurare etc.).

(6) Perioada exercitării profesiei de avocat se include în vechimea în muncă.

Articolul 61. Asigurarea de răspundere civilă

(1) Pentru a asigura repararea prejudiciului material cauzat în procesul exercitării profesiei, avocatul este în drept să încheie, în condițiile legii, contract de asigurare de răspundere civilă.

(2) Suma minimă asigurată pentru un an de activitate se stabilește de către Consiliul Uniunii Avocaților.

Articolul 62. Ținuta vestimentară

(1) Avocatul este obligat să poarte robă în fața instanțelor judecătorești.

(2) Modelul robei se aprobă de către Consiliul Uniunii Avocaților.

(3) Purtarea robei în afara incintei instanței judecătorești este interzisă, cu excepția cazurilor cînd avocatul este delegat de organele baroului să reprezinte profesia într-o ocazie ce impune această ținută.

Articolul 63. Remunerarea activității de avocat

(1) Munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice.

(2) Mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

(3) Statul asigură avocaților retribuirea asistenței juridice acordate în conformitate cu Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat.

(4) Cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

(5) Cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței

juridice în organele de urmărire penală și instanțele de judecată în cauzele penale, civile și administrative se încasează concomitent cu soluționarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă.

Articolul 64. Restricții la publicitate

(1) Avocatului i se interzice să folosească, nemijlocit sau prin intermediul unei alte persoane, procedee incompatibile cu demnitatea profesiei în scopul dobândirii clientelei.

(2) Avocatului i se interzice să folosească mijloace de reclamă sau de publicitate prin procedeele menționate la alin. (1).

(3) Uniunea Avocaților stabilește cazurile și măsura în care avocatul poate informa publicul cu privire la exercitarea profesiei sale.

Articolul 65. Raporturile avocaturii cu autoritățile publice

(1) Statul garantează avocaților posibilitatea de exercitare a profesiei și contribuie la crearea de condiții favorabile în acest scop.

(2) Ministerul Justiției, în limitele competenței sale:

a) acordă sprijin avocaților și organelor lor de autoadministrare în exercitarea profesiei de avocat;

b) contribuie la reciclarea avocaților;

c) acordă asistență metodologică la solicitarea avocatului și asociațiilor de avocați;

d) eliberează licențe pentru exercitarea profesiei de avocat și ține registrul licențelor;

e) înregistrează și ține registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați;

f) aprobă documentele prevăzute de prezenta lege.

(3) Autoritățile administrației publice locale:

a) contribuie la asigurarea birourilor de avocați cu spații adaptate pentru desfășurarea activității;

b) în caz de necesitate, acordă birourilor și asociațiilor de avocați înlesniri, inclusiv la achitarea arendei spațiilor;

c) realizează, în colaborare cu organele de autoadministrare ale avocaților, alte măsuri în scopul asigurării liberului acces la asistența juridică calificată.

Capitolul XI

RELAȚIILE CU ORGANIZAȚIILE SIMILARE

DIN ALTE ȚĂRI ȘI CU ORGANIZAȚIILE INTERNAȚIONALE

Articolul 66. Relațiile cu organizațiile similare din alte țări și cu organizațiile internaționale

Consiliul Uniunii Avocaților și asociațiile de avocați stabilesc relații cu organizații similare din alte țări și cu organizațiile internaționale ale avocaților și juriștilor.

Capitolul XII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 67

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se consideră avocați persoanele care au primit licențe în condițiile Legii nr.395-XIV din 13 mai 1999 cu privire la avocatură. Membrii Uniunii Avocaților, precum și persoanele care exercită profesia de avocat în baza licenței pentru acordarea asistenței juridice, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, vor obține licență pentru exercitarea profesiei de avocat fără a susține examenul de calificare, contra unei plăți în mărime de 360 de lei, achitate în contul Ministerului Justiției.

(2) Eliberarea de licențe persoanelor specificate la alin.(1) se va efectua de către Comisia de licențiere, constituită de Ministerul Justiției în condițiile Legii nr.332-XIV din 26 martie 1999 privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate.

(3) Birourile de avocați, înregistrate la Uniunea Avocaților, se vor reînregistra, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, la Ministerul Justiției. Birourile de avocați care nu se vor reînregistra își vor pierde statutul.

(4) Ministerul Justiției, în termen de 10 zile de la data publicării prezentei legi, va forma din numărul avocaților, sub conducerea unui viceministru al justiției, o comisie pentru pregătirea și convocarea Congresului avocaților. Comisia în cauză va convoca Congresul până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(5) Prima ședință a Congresului, până la alegerea președintelui Consiliului Uniunii Avocaților, va fi prezidată de președintele comisiei specificate la alin.(4).

(6) Contractele de efectuare a stagiului profesional, încheiate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi înregistrate în termen de o lună la Comisia de licențiere a profesiei de avocat. Contractele neînregistrate nu vor fi luate în considerare la susținerea de către stagiați a examenului de calificare.

(7) Guvernul, în termen de 3 luni:

va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

va adopta actele normative necesare pentru realizarea prezentei legi.

(8) Se stabilește că, pînă la operarea în legislația în vigoare a modificărilor rezultate din prezenta lege, în cazul existenței de contradicții între legislația în vigoare și prezenta lege, se vor aplica prevederile prezentei legi.

Articolul 68

Prezenta lege intră în vigoare peste 3 luni de la data publicării, cu excepția art.67 care intră în vigoare la data publicării.

Articolul 69

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.395-XIV din 13 mai 1999 cu privire la avocatură.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Eugenia OSTAPCIUC

Nr. 1260-XV. Chișinău, 19 iulie 2002.